

Sprawozdanie z realizacji Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych za 2018 r.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2014-2020 przyjęta w dniu 30.12.2013r. Uchwałą Nr XXXVII/168/13 Rady Powiatu Wieruszowskiego wskazuje na najważniejsze przedsięwzięcia, które w ramach swoich kompetencji Powiat musi wykonać. Opiera się na takich przesłankach jak:

- dokonanie wyboru obszarów i skupienie się na największych problemach w powiecie
- współdziałaniu różnych instytucji, organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych
- lepsze wykorzystanie instytucji już istniejących.

Mając powyższe na uwadze została określona MISJA Strategii: *Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego odpowiednie warunki do życia i rozwoju mieszkańców Powiatu Wieruszowskiego poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.*

Do realizacji misji przyjęto następujące cele strategiczne:

- A) Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną.
- B) Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa.
- C) Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia.

W celu zrealizowania celów strategicznych sprecyzowano cele operacyjne i przypisano im kierunki realizowanych działań. Tworzą one programy realizacyjne dla poszczególnych celów strategicznych.

W ramach celu strategicznego **A – Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną**, zostały określone następujące cele operacyjne:

A1 – Pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji.

A2 – Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej i systemu wsparcia dla młodzieży opuszczającej system pieczy zastępczej.

A3 – Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

A4 – Poprawa jakości życia osób starszych.

W ramach celu strategicznego **B - Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa**, zostały określone następujące cele operacyjne:

B1 – Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

B2 – Promocja przedsiębiorczości.

B3 - Współpraca z samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz aktywizacji zawodowej.

B4 - Opracowanie i realizacja projektów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.

W ramach celu strategicznego **C - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia**, zostały określone następujące cele operacyjne

C1- Podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób z niepełnosprawnością, ich praw, potrzeb, możliwości, oraz wkładu we wszystkie sfery życia.

C2 - Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C3 - Tworzenie warunków do podniesienia kompetencji zawodowych, wzrostu zatrudnienia oraz wzmocnienie polityki równości szans osób z niepełnosprawnością na rynku pracy.

C4 - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością dostęp do przestrzeni publicznej i uczestnictwa w życiu społecznym.

Sprawozdanie z realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w 2018 roku zostało opracowane na podstawie kart informacyjnych do monitorowania strategii, które napłynęły od wielu instytucji, lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych.

W ramach celu strategicznego **A – Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną** na terenie powiatu podejmowano szereg działań wpisujących się w Gminne Programy Wspierania Rodziny oraz Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej.

W przypadku celu operacyjnego **A1 - pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji** realizowano zadania:

- promocja pozytywnego wizerunku rodziny oraz zdrowego stylu życia,
- rozwój wsparcia specjalistycznego dziecka, rodziny,
- prowadzenie projektów prorodzinnych,
- tworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i świetlic,
- wsparcie finansowe rodziny.

Do realizacji celu przystąpiło szereg różnych instytucji, w tym: gminy z terenu powiatu wieruszowskiego, placówki oświatowe, instytucje pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie (KPP), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie (PPP), Miejski Ośrodek Profilaktyki Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie (MOPTUiW), Powiatowe Centrum Medyczne w Wieruszowie (PCM) i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie (PSSE).

Zadanie promocja pozytywnego wizerunku rodziny i zdrowego stylu życia w 2018 r. było realizowane poprzez:

- organizowanie imprez (Impreza profilaktyczna „Bez nałogów warto żyć, pamiętaj o tym i nie bierz nic” – zorganizowana przez GOPS w Sokolnikach), festynów na zakończenie wakacji i na zakończenie roku szkolnego (Gmina Lututów), przystanku Happy Bus,

- udział uczniów i nauczycieli w akcjach prozdrowotnych tj.: „Bądźmy odpowiedzialni za zdrowie i życie”, heppeningu „Śniadanie za skakanie”, akcji „Uważaj, aby nie zostać ofiarą szantażu i wymuszeń seksualnych on – line, bo Twoje wakacje powinny być przyjemne i bezpieczne”, konkursie PSSE w Wieruszowie „Profilaktyka Aids i chorób przenoszonych drogą płciową”, konkursie plastycznym pt.: „Uzależnienie – nie mój problem”.

- MGOPS w Wieruszowie zrealizował 5 projektów socjalnych skierowanych do mieszkańców gminy Wieruszów tj. „Trzeźwo, zdrowo i sportowo”, „MGOPS i GOSiT na lodowisku”, „Majówka na Prośnie”, „Plenerowe wakacje z MGOPS dmuchawce, latawce, wiatr”, „Warsztaty kulinarne”.

Szeroką działalność w w/w zakresie prowadziła PSSE w Wieruszowie, w tym w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia „XIII Powiatowego Festiwalu Piosenki o Zdrowiu”. PPSE w Wieruszowie ogłaszał konkursy plastyczne dot. profilaktyki antynikotynowej i chorób płuc (2 konkursy), przeprowadził 2 akcje dot. bezpieczeństwa podczas zimowego i letniego wypoczynku (zamieszczanie informacji w lokalnych mediach oraz organizowanie spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki uzależnień, chorób zakaźnych, promowania racjonalnej diety i aktywności fizycznej, zasad udzielania I pomocy przedmedycznej). Również w funkcjonującym na terenie gminy Wieruszów żłobku przeprowadzono warsztaty profilaktyczno-edukacyjne na temat profilaktyki i próchnicy zębów. Ponadto PSSE w Wieruszowie wskazała funkcjonowanie 2 Punktów informacyjno-edukacyjnych dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych obejmujących swym zakresem profilaktykę palenia papierosów tradycyjnych i elektronicznych.

Na terenie powiatu organizowano prelekcje, warsztaty. Część prelekcji zorganizował Szkolny Klub Ekologiczny działający w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Wieruszowie. Podczas prelekcji poruszano kwestie związane z chorobami przenoszonymi drogą płciową, AIDS, omawiano zagrożenia wynikające z używania alkoholu, narkotyków, papierosów. Skupiono się również na sprawach związanych z prawidłowym, zdrowym odżywianiem się oraz dbałości o swoje zdrowie psychiczne. Zwrócono uwagę również na kwestie ochrony środowiska, segregację i zagospodarowywanie odpadów. Uczniowie brali udział w spotkaniach edukujących w zakresie szeroko pojętego obszaru dbania o swoje zdrowie, w tym również bezpieczeństwa. Odbywały się spotkania z dietetykiem, ratownikiem medycznym, pielęgniarką, psychologami z PPP w Wieruszowie (w tym w ramach „Dnia walki z depresją”, spotkania nt.: „Co jest dla mnie ważne w życiu”), pracownikami stacji PSSE (spotkania dotyczyły tematyki zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, konieczności nawodnienia organizmu, żółtaczki pokarmowej, chorób przenoszonych drogą płciową, dopalaczy), funkcjonariuszami policji, pracownikiem PCM w Wieruszowie. W placówkach oświatowych na godzinach wychowawczych poruszano tematykę zdrowego odżywiania.

W ramach promocji pozytywnego wizerunku rodziny prowadzono zajęcia edukacyjne o tematyce prorodzinnej: odpowiedzialne rodzicielstwo, funkcje rodziny, znaczenie prawidłowych postaw rodzicielskich.

Prowadzono działania promocyjne tj.:

- kolportaż ulotek o tematyce prorodzinnej,
- zamieszczanie informacji prozdrowotnych w lokalnych mediach, w tym w ramach profilaktyki Odry.

Realizacja programów i projektów na rzecz dziecka i rodziny. Podejmowano działania w ramach Gminnych Programów Wspierania Rodziny oraz Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”. Zrealizowano

programy promujące pozytywny wizerunek rodziny i zdrowy styl życia tj.: „Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”, „Program profilaktyki nadwagi i otyłości pt.: „Trzymaj formę”, „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”, „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”, „Program Edukacji Ekologicznej „Kopernik jest Eko-edukacja ekologiczna w Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika w Wieruszowie”. Uczniowie uczestniczyli w Wojewódzkiej Kampanii Profilaktycznej „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”, wystawie „EXPO” promującej zdrowy styl życia. MGOPS w Wieruszowie zrealizował w ramach Organizowania Społeczności Lokalnej 17 projektów socjalnych dla mieszkańców gminy Wieruszów (w ramach projektów zorganizowano spotkania głównie dla podopiecznych Ośrodka, w tym dla dzieci z psychologiem, funkcjonariuszem policji, strażakami, terapeutą uzależnień, prowadzono dla dzieci zajęcia integracyjne dotyczące bezpieczeństwa, przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom).

Rozwój wsparcia specjalistycznego dziecka i rodziny przejawiał się głównie poprzez świadczone poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z różnych przyczyn.

W środowisku poradnictwo świadczone było głównie przez:

- pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu,
- asystentów rodzinnych wspierających rodziny z dziećmi, którym z różnych względów zagraża rozpad, zatrudnianych w 6 ośrodkach pomocy społecznej (brak asystenta rodziny w gminie Lututów).

Stacjonarne poradnictwo realizowane było głównie w:

- starostwie powiatowym oraz w urzędach gminy, również w ramach **nieodpłatnej pomocy prawnej**,
- ośrodkach pomocy społecznej,
- MOPTUiW w Wieruszowie poprzez m.in.: działania terapeutyczne z zakresu uzależnień i przemocy domowej (*poradnictwo przeprowadzono również w placówkach oświatowych z terenu gminy Wieruszów oraz w Zespole Szkół Rolniczych w Lututowie i Szkole Podstawowej w Czastarach*),
- PPP w Wieruszowie poprzez konsultacje i diagnozy psychologiczno-pedagogiczne, przeprowadzenie treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, „Szkoly dla rodziców i wychowawców”, treningu kompetencji społecznych,
- placówkach oświatowych poprzez wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- PCPR w Wieruszowie i działającym od 2006 r. przy Centrum **Punkcie Interwencji Kryzysowej**.

W 2018 r. w PIK udzielono 316 porad z zakresu głównie kryzysu małżeństwa i rodziny. Liczba porad udzielonych osobom doświadczającym przemocy w ramach PIK i PCPR zmalała z 27 w 2017 r. do 12 w 2018 r. W roku sprawozdawczym prowadzono poradnictwo prawne, psychologiczne i pracownika socjalnego.

W ramach rozwoju wsparcia specjalistycznego dla dziecka i rodziny ważną rolę odegrał **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępnem**, ul. Katowicka 10, 63-604 Baranów. Ośrodek prowadzony jest przez Caritas Diecezji Kaliskiej. Powiat Wieruszowski w 2018 r. za kwotę 27.000,00 zł zlecił Caritas zadanie publiczne polegające na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego. Na podstawie umowy Powiatu Wieruszowskiego z Caritas Diecezji Kaliskiej w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. zabezpieczono min. 5 miejsc noclegowych dla mieszkańców powiatu w kryzysie w w/w Ośrodku. Ośrodek, zgodnie z regulaminem zapewniał również poradnictwo specjalistyczne w zależności od potrzeb. W 2018 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 11 osób.

W zakresie rozwoju wsparcia specjalistycznego dziecka i rodziny organizowano zajęcia pozalekcyjne, przy placówkach edukacyjnych funkcjonowały kółka zainteresowań i zajęcia dodatkowe rozwijające umiejętności ucznia (np.: kółko języka francuskiego, kółko informatyczne, kółko dziennikarskie, kółko PCK, zajęcia medialne LO TV). Biblioteki mieszczące się na terenie powiatu organizowały zajęcia wychowawczo-czytelnicze, konkursy, spotkania autorskie.

Ponadto organizowano i uczestniczono w:

- imprezach sportowych np.: turniejach piłki nożnej, siatkowej,
- warsztatach plastycznych, tanecznych, zawodach warcabowych

Na terenie powiatu działały placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego i świetlice: 4 w Gminie Wieruszów, 1 świetlica opiekuńczo-wychowawcza na terenie Gminy Sokolniki, 3 świetlice wiejskie na terenie Gminy Łubnice w: Dziętkowicach, Łubnicach i Kolonii Dziętkowice, 2 świetlice w Gminie Czastary, oraz 1 świetlica z 3 filiami w Chróście, Mieleszynie i Żdżarach na terenie Gminy Bolesławiec. Na terenie placówek oświatowych, klubów sportowych oferowano usługi sportowo – rekreacyjne.

Wsparcie finansowe dziecka i rodziny realizowane było głównie przez OPS -y poprzez m.in.:

- ✓ wypłatę zasiłków zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- ✓ świadczenia wychowawczego – Rodzina 500+,
- ✓ świadczenia w ramach Programu „Dobry Start”,
- ✓ stypendiów szkolnych/socjalnych,
- ✓ świadczeń rodzinnych i opiekuńczych,
- ✓ świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,
- ✓ dofinansowanie do kolonii profilaktycznych dla dzieci,
- ✓ dożywianie,
- ✓ odpłatność za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej,
- ✓ odpłatność za pobyt dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka

Gminy z terenu powiatu kontynuowały realizację programu „Karta Dużej Rodziny”.

Ponadto w ramach realizacji celu strategicznego A część placówek oświatowych włączyła się w akcje charytatywne („Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „Szlachetna paczka”).

Działania służące osiągnięciu celu operacyjnego A2 – **rozwój rodzinnej pieczy zastępczej i systemu wsparcia dla młodzieży opuszczającej system pieczy zastępczej** podejmowane były przez PCPR w Wieruszowie.

Polegały na:

- promocji rodzinnej pieczy zastępczej, która prowadzona była poprzez: kolportaż ulotek promujących rodzinne formy pieczy zastępczej, informacje w lokalnych mediach, rozesłanie do wszystkich Parafii Dekanatu Lututowskiego, Bolesławieckiego oraz Wieruszowskiego plakatów/ulotek informacyjnych nt.: rodzicielstwa zastępczego oraz prowadzeniu bieżącej działalności informacyjnej w siedzibie Centrum oraz w środowisku przez 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- wspieraniu specjalistycznym dla rodzin zastępczych poprzez:
  - organizację szkoleń dla rodzin zastępczych (2 szkolenia),
  - zapewnieniu wsparcia psychologicznego i pedagogicznego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (83 porady, w tym 37 psychologicznych),
  - kierowaniu do Punktu Interwencji Kryzysowej w przypadku konieczności zapewnienia pomocy prawnej rodzinom zastępczym – 9 rodzin objętych pomocą,
- wspieraniu młodzieży opuszczającej system rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez opracowanie wspólnie z opiekunami usamodzielnienia i pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej 6 indywidualnych programów usamodzielnienia.

Rodziny zastępcze oraz wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uzyskiwali pomoc finansową, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Objęci zostali również pomocą w ramach świadczenia wychowawczego 500+, programu „Dobry Start”.

- podnoszeniu jakości wsparcia rodzin zastępczych poprzez zatrudnianie 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, podnoszenie kwalifikacji kadry rodzinnej pieczy zastępczej, w 2018 r. kadra rodzinnej pieczy zastępczej wzięła udział w szkoleniach i konferencjach (5 szkoleń, 4 konferencje, 4 pracowników).

W zakresie rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym współpracy z ośrodkami adopcyjnymi i asystentami rodzinnymi zawiązano:

- ✓ 1 rodzinę zastępczą niezawodową,
- ✓ 4 rodziny zastępcze spokrewnione,
- ✓ kontynuowały swą działalność 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego,
- ✓ uruchomiono nową placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego w Czastarach,
- ✓ przeprowadzono 80 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,

W celu realizacji zadania tworzenie lokalnych programów rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej realizowano trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020.

W zakresie celu operacyjnego A.3 – **przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie** prowadzono:

- profilaktykę uzależnień, najszerszą działalność w w/w zakresie prowadził MOPTU i W w Wieruszowie, który m.in.:
  - ✓ prowadził zajęcia i spotkania o tematyce profilaktycznej w szkołach z gminy Wieruszów, w Zespole Szkół Rolniczych w Lututowie, w Szkole podstawowej w Czastarach (łącznie liczba uczniów biorących udział ok. 848 i rodziców ok. 607 osób),

- ✓ przeprowadził wśród 322 dzieci i młodzieży badania ankietowe dotyczące skali zażywanych środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież w wieku 12-16 lat,
- ✓ przeprowadził dla 20 osób w wieku 14-21 lat odnotowanych przez szkołę w związku z używaniem alkoholu lub narkotyków profilaktyki wczesnej interwencji „FreD goes net”, chęć współpracy przy prowadzeniu programu zadeklarowało 5 szkół z powiatu wieruszowskiego oraz Sąd Rejonowy w Wieluniu.

Profilaktykę prowadziły również gminy, placówki oświatowe, KPP w Wieruszowie, PPP w Wieruszowie oraz instytucje pomocy społecznej (w siedzibach ośrodków oraz w terenie podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych i w trakcie wizyt asystentów rodziny w domach podopiecznych). Realizatorzy Strategii w zakresie swoich kompetencji prowadzili działalność informacyjną, promującą zdrowy styl życia, zachęcali do udziału w programach profilaktycznych, realizowali przedstawienia z elementami profilaktyki dla dzieci, organizowali dla dzieci kolonie profilaktyczne. Szczególną uwagę w zakresie profilaktyki uzależnień zwrócono na uczniów szkół w różnym wieku. Uczniowie objęci byli wsparciem w ramach wskazanych wyżej programów profilaktycznych. Uczestniczyli w spotkaniach z funkcjonariuszami policji, psychologami pt.: „Świadomość prawna i problematyka kontaktu z narkotykami, alkoholem i dopalaczami”, „Smokerlyzer prawdę ci powie”, spotkaniach z autorem książek „Komputerowy ćpun” i „Trener marzeń”, „. Uczniowie ZSP im. St. Staszica w Wieruszowie zostali zapoznani z procedurami postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożeń młodzieży przestępczością i demoralizacją (np.: używanie narkotyków, alkoholu, przemocy). Nauczyciele podczas m.in.: lekcji wychowawczych prowadzili pogadanki o negatywnych skutkach sięgania po środki uzależniające realizując określone w placówkach oświatowych programy profilaktyczno-wychowawcze. Działania te wspierane były m.in.: przez PPP w Wieruszowie, która prowadziła zajęcia warsztatowe dla uczniów „Wartości w życiu”, „Agresywność, samokontrola emocjonalna”. KPP w Wieruszowie realizowało Narodowy Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Włączano się w akcje „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” i „16 dni Przeciwko Przemocy Wobec Kobiet”. KPP w Wieruszowie uczestniczyła w działaniach medialnych realizując program „Międzynarodowy Dzień Mediacji” oraz program przeciwko przemocy fizycznej i torturom (dyżur telefoniczny policjantów 2 razy w tygodniu, konsultacje dla osób dotkniętych przemocą). KPP przeprowadziła w ramach w/w programów 75 spotkań profilaktycznych, przekazała do mediów 21 artykułów w zakresie profilaktyki uzależnień. MGOPS w Wieruszowie zrealizował projekty profilaktyczne: „W stronę rodziny”, na które składały się wydarzenia takie jak „Dzień sąsiada”, Piknik profilaktyczny – trzeźwo, zdrowo i sportowo” oraz zrealizował widowisko interaktywne „Bajkowy przekładaniec oraz specjalistyczne porady prawne”.

- wsparcie specjalistyczne dla dzieci, w przypadku przemocy i uzależnień, działania w tym zakresie prowadzone były głównie przez instytucje pomocy społecznej, PPP w Wieruszowie, MOPTUiW w Wieruszowie.

MOPTU i W w Wieruszowie:

- ✓ świadczył terapię uzależnień i współuzależnienia, z której skorzystało 160 osób,
- ✓ prowadził poradnię leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych tj. alkoholizm, narkomania, lekomania i innych oraz uzależnień behawioralnych dotyczących hazardu, internetu, pracoholizmu i innych,
- ✓ prowadził terapię współuzależnienia (3 grupy terapeutyczne dla łącznie 28 osób),
- ✓ prowadził 3 grupy warsztatowe dla 18 osób (uzależnionych i współuzależnionych) z gminy Wieruszów,
- ✓ prowadził Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych, dla mieszkańców gminy Wieruszów (450 konsultacji),
- ✓ prowadził działalność konsultacyjną w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień dla mieszkańców gminy Sokolniki (dyżury 2 godziny w tygodniu, 59 konsultacji),
- ✓ przeprowadził 41 dyżurów interwencyjno-wspierających, z których skorzystało 163 mieszkańców gminy Wieruszów,
- ✓ zorganizował warsztaty psychologiczne „Ja też potrafię” dla 32 dzieci i młodzieży z gminy Wieruszów,
- ✓ współpracował z grupą Anonimowych Alkoholików „Prosna”,
- ✓ w ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym przy MGOPS w Wieruszowie pracownik Ośrodka motywował osoby do podjęcia leczenia odwykowego (22 uczestnictwa w posiedzeniach Komisji oraz 18 w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego),

- ✓ prowadził **Centrum wsparcia psychologicznego dla osób z problemem przemocy w rodzinie**, w ramach Centrum prowadzone były oddziaływania psychologiczne zarówno w stosunku do osób doświadczających przemocy jak i w stosunku do sprawców przemocy, prowadzone były indywidualne sesje terapeutyczne (przeprowadzono 36 indywidualnych sesji terapeutycznych i 56 porad/konsultacji).

Wsparcie specjalistyczne w przypadku przemocy i uzależnień realizowane było m.in.: w ramach procedury „Niebieskie karty” przez KPP w Wieruszowie, instytucje pomocy społecznej (łącznie w powiecie założono 65 „NK”, w tym 47 „NK” przez KPP w Wieruszowie i 14 przez ośrodki pomocy społecznej, 1 PCPR w Wieruszowie, 3 przez służbę zdrowia (w Łubnicach, Sokolnikach, Czastarach).

Ponadto w PCPR w Wieruszowie oraz działającym przy PCPR Punkcie Interwencji Kryzysowej świadczone było poradnictwo specjalistyczne psychologiczne, prawne, pracownika socjalnego. Udzielono 12 porad z zakresu problematyki uzależnień i współuzależnienia oraz 12 porad z zakresu przemocy domowej.

PPP w Wieruszowie prowadziła indywidualne konsultacje dla rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień (16 osób), poradnictwo i konsultacje dla dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych (232 osoby), zajęcia warsztatowe dla uczniów („Cyberprzemoc”, „Relacje interpersonalne”, „Agresja i przemoc”, „ W siłach uzależnienia”, „Agresja”.)

Realizowano gminne programy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, w działaniach w ramach programów uczestniczyły dzieci i młodzież. Na terenie gmin funkcjonowały Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), które włączały się w realizację w/w programów. W Starostwie Powiatowym w Wieruszowie oraz na terenie ZSP im. St. Staszica w Wieruszowie odbyły się ćwiczenia obronne pod kryptonimem EWE (jak zachować się w przypadku np. zamachu terrorystycznego).

PCPR w Wieruszowie wśród ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu wieruszowskiego przeprowadziło rozeznanie w zakresie pozyskania osób chętnych (sprawców przemocy) do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, celem przedłożenia zapotrzebowania na realizację programu do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. W związku z brakiem osób chętnych do udziału w programie zapotrzebowania na 2018 r. nie złożono.

Ponadto realizowano programy i projekty przeciwdziałania przemocy, w tym programy profilaktyczne tj.:

- „Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, „Krajowy Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii”, „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy na lata 2014-2020”, „Międzynarodowy dzień mediacji”, „Program przeciwko przemocy fizycznej i torturom”, „16 dni przeciwko przemocy wobec kobiet”, „Tydzień pomocy ofiarom przestępstw”,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wieruszowskim na lata 2017-2022,
- Powiatowy Programu Zapobiegania Przestępczości, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2014 – 2018,
- Programy profilaktyczne dla uczniów szkół realizowane przez gminy.

W obszarze podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się wsparciem osób zagrożonych/dotkniętych przemocą domową, uzależnieniem swoje kwalifikacje podnosili pracownicy instytucji pomocy społecznej (szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbyli pracownicy PCPR w Wieruszowie, pracownicy 6 ośrodków pomocy społecznej z wyłączeniem GOPS w Bolesławcu) oraz funkcjonariusze KPP w Wieruszowie, pracownicy MOPTUiW w Wieruszowie, pedagodzy, nauczyciele części placówek edukacyjnych. Łącznie udział wzięto w 35 szkoleniach/konferencjach/warsztatach.

W zakresie osiągnięcia celu operacyjnego **A.4 - wsparcie osób starszych** działały: PCM w Wieruszowie, PCPR w Wieruszowie, ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróście, DPS w Chróście Wsi, gminy/ops-y, placówki oświatowe.

Działania polegały na:

- opiece nad osobami starszymi w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym w Wieruszowie (127 pacjentów), na oddziale chorób wewnętrznych (842 pacjentów), oddziale chirurgii jednego dnia (44 pacjentów), w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej (9925 pacjentów), dziale rehabilitacji (969 pacjentów), w poradni rehabilitacyjnej (254 pacjentów), w hospicjum domowym (38 pacjentów),
- świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych przez ośrodki pomocy społecznej (*zadanie realizowane przez 6 spośród 7 OPS-ów, usług nie realizował - podobnie jak w roku ubiegłym GOPS w Czastarach, natomiast GOPS w Bolesławcu przystąpił do realizacji usług w 2018 r. w ramach projektu partnerskiego współfinansowanego z EFS w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 tj.*

„Centrum Usług Społecznych w powiecie wieruszowskim”), łącznie z usług opiekuńczych skorzystały 72 osoby, ops-y zatrudniały 30 opiekunek świadczących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,

- realizacji przez MGOPS w Wieruszowie pilotażowego projektu Gminy Wieruszów „Senior dla seniora”. Celem projektu było „Podniesienie jakości życia i zapobieganie izolacji społecznej seniorów poprzez aktywizowanie i wykorzystywanie zasobów środowiska lokalnego”. Z projektu skorzystało ok. 20 osób,
- zapewnianiu całodobowej opieki m.in.: starszym pensjonariuszom w Domu Pomocy Społecznej w Chróście Wsi (154 miejsca w DPS),
- świadczeniu poradnictwa m.in.: dla osób starszych, z niepełnosprawnością i ich rodzin w PCPR w Wieruszowie oraz przyznawanie w/w grupie osób dofinansowań ze środków PFRON, w zależności od potrzeb,
- prowadzeniu działalności integracyjno-kulturalno-aktywizującej osoby starsze (3 Kluby Seniora w Czastarach, Łubnicach i Sokolnikach, Uniwersytet III Wieku w Wieruszowie, Dom Pomocy Społecznej w Chróście – Wsi, Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach i Chróście), w w/w zakresie działały również biblioteki m.in.: poprzez organizowanie spotkań dyskusyjnych oraz Polski Związek Emerytów i Rencistów Koło w Wieruszowie.

Ważną rolę na terenie powiatu wieruszowskiego w kwestii opieki nad osobami starszymi/niesamodzielnymi odgrywał realizowany od 1 listopada 2017 r. przez Powiat Wieruszowski/PCPR w Wieruszowie, Gminę Wieruszów/MGOPS w Wieruszowie, Gminę Bolesławiec/GOPS w Bolesławcu, Gminę Lututów/GOPS w Lututowie oraz organizacje pozarządowe – TPD OM w Wieruszowie i SI KOS w Wieruszowie projekt partnerki **Centrum Usług Społecznych w powiecie wieruszowskim**. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Kwota pozyskana na realizację projektu **3.101.112,69 zł (całkowity koszt: 3.447.915,66 zł)**. PCPR w Wieruszowie koordynuje projekt. W 2018 r. w ramach projektu Gmina Lututów/GOPS w Lututowie uruchomił w ramach w/w projektu **Dzienny Dom Pomocy (DDP) w Hucie**. Jest to pierwszy tego rodzaju Dom na terenie powiatu wieruszowskiego. Zapewnia 15 miejsc niesamodzielnym mieszkańcom gminy Lututów. W DDP świadczone są usługi opiekuńcze przez opiekuna domu, 3 opiekunów, ponadto podopieczni mogą liczyć na pomoc terapeutę zajęciowego, psychologa oraz masażysty. DDP zapewnia wyżywienie (śniadanie, obiad, podwieczorek), transport z miejsca zamieszkania do siedziby DDP.

Ponadto Gmina Bolesławiec/GOPS w Bolesławcu jak już wspomniano wyżej rozpoczęła w ramach projektu świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (zatrudniono 1 opiekunkę dla 3 osób), a Gmina Wieruszów/MGOPS w Wieruszowie dzięki pozyskanym środkom rozszerzyła usługi opiekuńcze zatrudniając w ramach projektu dodatkowo 2 opiekunki. Usługi opiekuńcze świadczone były za częściową odpłatnością w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej.

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego A** na terenie powiatu promuje się pozytywny wizerunek rodziny i rozwija się poradnictwo specjalistyczne dla rodzin z problemami różnego rodzaju, dba się o bezpieczeństwo mieszkańców prowadząc profilaktykę w zakresie uzależnień i przemocy. W 2018 r. podobnie jak w roku poprzednim Powiat Wieruszowski zabezpieczył schronienie dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego w kryzysie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępnem w ramach umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego, zgodnie z ustawą z dn. 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 6 spośród 7 ośrodków pomocy społecznej zatrudniano asystenta rodziny (brak asystenta w Gminie Lututów). PCPR w Wieruszowie prowadził działania na rzecz rodzicielstwa zastępczego zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9.06.2011r. **Od 1.08.2018 r. Powiat Wieruszowski uruchomił placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego w Czastarach**. Placówka prowadzona jest podobnie jak dwie uruchomione wcześniej w Lubczynie i Sokolnikach przez Fundację „Happy Kids” z Łodzi. W 2018 r. w/w placówkach opiekę znalazło 25 dzieci. Na utrzymanie placówek Powiat przeznaczył kwotę 592.750,39 zł (tj. na placówkę w Lubczynie 242.584 zł, na placówkę w Sokolnikach 231.616,26 zł, na placówkę w Czastarach 118.550,13 zł).

Niestety pomimo wielu działań zachęcających do rodzicielstwa zastępczego obserwuje się nadal brak zainteresowania zawodowym rodzicielstwem. Rozwoju wymaga wsparcie dla usamodzielniających się wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Dla wychowanków brak jest mieszkań chronionych, co utrudnia im usamodzielnienie. Odpowiedzią na zbyt małe wsparcie oferowane do tej pory osobom starszym stał się realizowany w powiecie wieruszowskim projekt partnerski, o którym wspomniano wyżej tj. Centrum Usług Społecznych w powiecie wieruszowskim. W ramach projektu na terenie powiatu uruchomiono

pierwszy DDP w Hucie oraz rozwinięto usługi opiekuńcze w gminach Wieruszów i Bolesławiec. Zauważalne jest też w porównaniu do roku ubiegłego stopniowe zwiększanie wsparcia dla osób starszych przez innych realizatorów Strategii, np. poprzez realizację projektu Gminy Wieruszów „Senior dla seniora”.

W ramach celu strategicznego **B – Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa** Powiatowy Urząd Pracy w Wieruszowie (PUP) aktywizował osoby bezrobotne i poszukujące pracy poprzez pośrednictwo pracy oraz organizację usług i instrumentów rynku pracy.

Beneficjenci urzędu:

- korzystali z poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej w formie indywidualnych i grupowych porad (łącznie 443 osoby), z tej formy wsparcia korzystały również osoby z niepełnosprawnością (19 osób niepełnosprawnych – porady indywidualne),
- byli kierowani na: staże, (240 osób, w tym 8 osób z niepełnosprawnością), prace interwencyjne (29 osób, w tym 2 osoby z niepełnosprawnością, wsparcie finansowe dla 18 podmiotów), roboty publiczne (10 osób, w tym 1 osoba z niepełnosprawnością, wsparcie finansowe dla 6 podmiotów gospodarczych), szkolenia, w tym w ramach bonu szkoleniowego (21 osób, w tym 11 w ramach bonu szkoleniowego), prace społecznie-użyteczne (20 osób, w tym 2 osoby z niepełnosprawnością, zadanie realizowane na podstawie porozumienia zawartego między Starostą a Gminą, na rzecz której prace są wykonywane), wsparciem objęto łącznie 320 osoby, w tym 13 osób z niepełnosprawnością, ponadto 18 osób z niepełnosprawnością podjęło zatrudnienie niesubsydiowane,
- otrzymali bony na zasiedlenie (49 osób).

Ponadto w ramach działalności PUP:

- zrefundowano stanowiska pracy, koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (51 osób),
- zrefundowano część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia,
- przekazano środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej (68 osób),
- zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (21 podmiotów gospodarczych),
- realizowano projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach następujących Programów: **Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020** w wyniku, których utworzono łącznie 226 miejsc pracy na kwotę łączną 2.084.022.80 zł, ponadto ze środków algorytmu oraz z Rezerwy Ministra utworzono łącznie 236 miejsc pracy na kwotę łączną 1.592.686,13 zł,
- dofinansowano w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego kursy dla 29 osób oraz egzaminy zawodowe dla 9 osób,
- zorganizowano 10 kursów, w tym w ramach bonu szkoleniowego (16 osób, w tym 11 osób w ramach bonu szkoleniowego),
- zorganizowano 4 giełdy pracy, w ramach inicjowania oraz organizowania kontaktów osób bezrobotnych z pracodawcami. Z powyższej formy wsparcia skorzystało w ciągu roku 30 osób.

Na realizację zadań PUP w Wieruszowie uzyskiwał środki finansowe z różnych źródeł tj.: z Funduszu Pracy, Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 (środki EFS), Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (środki EFS).

PUP promował świadczone przez siebie usługi poprzez: ulotki informacyjne, informacje zamieszczane na stronie internetowej PUP, tablicy multimedialnej w siedzibie urzędu oraz w lokalnych mediach.

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego B** na terenie powiatu prowadzi się różnorodne działania w kierunku łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców, na które pozyskuje dodatkowe środki m.in.: z Europejskiego Funduszu Społecznego. Aktywizowane są także osoby z niepełnosprawnością, które wymagają szczególnej pomocy w usamodzielnieniu zawodowym.

W ramach celu strategicznego **C - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia** działały głównie: PCPR w Wieruszowie, gminy, PPP w Wieruszowie, placówki oświatowe oraz ŚDS w Osieku z filia w Czastarach i Chróście, DPS w Chróście Wsi, organizacje pozarządowe, tj. TPD OM w Wieruszowie, SIKOS, Stowarzyszenie Integracyjne Rodzina w Lututowie.

W zakresie celu operacyjnego **C1- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób z niepełnosprawnością, ich praw, potrzeb, możliwości, oraz wkładu we wszystkie sfery życia** rozwijano

działalność informacyjno-szkoleniową dla osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia oraz dla osób pracujących z osobami z niepełnosprawnością poprzez organizację i udział w/w osób w:

- szkoleniach (szkolenie dla rodziców osób z niepełnosprawnością nt.: „CUS w powiecie wieruszowskim w kontekście zadań asystenckich w miejscu zamieszkania dla osób niepełnosprawnych”, szkolenia dla osób niepełnosprawnych w ramach projektu: „Pokonaj wykluczenie”), spotkaniach informacyjnych (spotkania organizowane m.in. w: DPS Chróscin Wieś, ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróscinie), spotkania o tematyce prawnej, psychologiczno-pedagogicznej, medycznej, kwestiach zatrudniania osób z niepełnosprawnością, mieszkalnictwa chronionego i treningowego organizowane przez stowarzyszenia TPD OM w Wieruszowie, SI KOS, Stowarzyszenie Integracyjne Rodzina,)
- pogadankach,

Ponadto prowadzono promocję umiejętności osób z niepełnosprawnością poprzez:

- organizację różnorodnych imprez kulturalno-artystyczno-sportowych (m.in.: festyny, spotkania z okazji Świąt, imprezy kulturalne z okazji karnawału, imprezy integracyjne m.in.: Święto dyni, „Andrzejski”, Megadyskoteka, „Twórczość-Terapia-Sukces”, III Ogólnopolski Integracyjny Bieg Uliczny, zawody sportowe, wystawy prac artystycznych, wyjazdy na basen, organizacja wycieczek turystycznych),
- udział przedszkolaków w obchodach Światowego Dnia Świadomości Autyzmu,
- organizację w gminie Sokolniki bezpłatnych warsztatów wokalnych dla niepełnosprawnej mieszkanki gminy,
- umożliwianie występów wokalnych osobom z niepełnosprawnością na imprezach kulturalnych organizowanych przez gminne ośrodki kultury,
- umieszczanie informacji promujących dokonania osób z niepełnosprawnością na stronach internetowych oraz w prasie.

Pracownicy PCPR w Wieruszowie, Gminy Lututów, DPS Chróscin Wieś, ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróscinie, TPD OM w Wieruszowie, SIKOS w Wieruszowie brali udział w różnorodnych szkoleniach (m.in.: nt. zmian zasad funkcjonowania WTZ, praw i obowiązków mieszkańców domu pomocy społecznej oraz kierunków prowadzonej terapii, wsparcia mieszkańców trudnych, koordynacji i rozwijania ekonomii społecznej w woj. łódzkim, systemu obsługi SOW, wyznaczania granic w kontakcie terapeuta – podopieczny). Część pracowników TPD OM w Wieruszowie, SI KOS w Wieruszowie oraz pracownik PCPR w Wieruszowie i dwaj pracownicy PUP w Wieruszowie ukończyli **kurs „Trener pracy”** prowadzony przez Fundację EUDAJMONIA. Ponadto część pracowników TPD OM w Wieruszowie i SI KOS w Wieruszowie ukończyło **kurs „Asystent osobisty osób z niepełnosprawnością”** prowadzony przez Małopolskie Centrum Profilaktyki.

W osiągnięciu celu C1 ważną rolę odgrywały wspomniane wyżej organizacje pozarządowe, które z roku na rok poszerzają zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnością angażując w działania społeczność lokalną, instytucje samorządowe, placówki oświatowe, sponsorów, media.

W ramach celu operacyjnego **C.2 – wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** organizowano m.in.: w placówkach oświatowych pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zwiększono dostęp uczniów z niepełnosprawnością do nauki w placówkach ogólnodostępnych i integracyjnych, kadra pedagogiczna podnosiła swoje kwalifikacje w zakresie organizacji pracy psychologiczno-pedagogicznej (udział w szkoleniach, warsztatach, studiach podyplomowych).

Aby osiągnąć cel prowadzono:

- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapię: logopedyczną, psychologiczną i indywidualną, dysleksji i dysortografii, psychologiczne doradztwo wychowawcze, indywidualne porady zawodowe, grupowe zajęcia aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu (w w/w zadaniach realizowanych przez PPP w Wieruszowie łącznie udział wzięło 401 osób),
- badania psychologiczno-pedagogiczno-logopedyczne dzieci z powiatu wieruszowskiego poprzez prowadzenie diagnozy psychologicznej (241 osób), pedagogicznej (272 osoby), logopedycznej (57 osób) – PPP w Wieruszowie,
- przesiewowe badania logopedyczne (193 osoby) – PPP w Wieruszowie,
- zajęcia rewalidacyjne, dydaktyczno - wyrównawcze, logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, z zakresu rehabilitacji ruchowej, usprawniające czytanie i pisanie oraz percepcję słuchowo-wzrokową, edukacyjno-terapeutyczne (realizatorzy placówki oświatowe),

- działania wspierające rodziców małych dzieci w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (PPP w Wieruszowie),
- SI „KOS” kontynuowało realizację projektu pod nazwą Ośrodek Edukacji i Rehabilitacji „Być razem”. W ramach projektu odbywały się zajęcia grupowe i indywidualne: psychoterapia, rehabilitacja, arteterapia oraz terapia społeczna (udział w imprezach: sportowych, kulturalnych, wycieczkach, turnusach rehabilitacyjnych).

Dzieci z niepełnosprawnością korzystały z placówek oświatowych ucząc się zarówno w klasach ogólnodostępnych jak i integracyjnych (w Gminie Wieruszów oddziały integracyjne funkcjonowały w Szkole Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka, Szkole Podstawowej nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego). W miarę potrzeb prowadzone było nauczanie indywidualne, zatrudniano nauczycieli/specjalistów wspierających organizację kształcenia uczniów niepełnosprawnych. Gminy finansowały koszty dowozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych dostosowanych do niepełnosprawności. W szkołach realizowano szereg zajęć wyrównawczych, a nawet rehabilitacyjnych (Zespół Szkół w Tyblach, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieruszowie – funkcjonowanie zespołu edukacyjno-terapeutycznego, sali zajęć rehabilitacyjnych). W Zespole Szkół Rolniczych im. W. Baranowskiego w Lututowie zorganizowano i wzięto udział w akcji „Młoda krew ratuje życie”.

Kadra pedagogiczna zatrudniona w szkołach oprócz podnoszenia swoich kompetencji w ramach różnorodnych szkoleń, warsztatów, studiów podyplomowych wspierana była przez PPP w Wieruszowie (np.: PPP w Wieruszowie prowadziła szkoleniowe posiedzenia Rad pedagogicznych nt.: „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami uczniów”, „IPET, WOPFU jak dobrze ją sporządzić”, „Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości i potrzeb dziecka”, prowadziła dla nauczycieli pomoc psychologiczno-pedagogiczną). Kadra PPP w Wieruszowie doskonaliła się zawodowo m.in.: na studiach podyplomowych oraz szkoleniach nt.: pracy metodą M. Montessori, pracy z dzieckiem z zaburzeniami więzi, zachowania, niedosłyszającym.

W zakresie celu operacyjnego **C.3 - tworzenie warunków do podniesienia kompetencji zawodowych, wzrostu zatrudnienia oraz wzmocnienia polityki równości szans osób z niepełnosprawnością na rynku pracy** działał PUP w Wieruszowie, urzędy gminy oraz organizacje pozarządowe (TPD OM, SI KOS).

Organizowano dla osób niepełnosprawnych:

- poradnictwo zawodowe indywidualne dla 10 osób niepełnosprawnych,
- informację zawodową indywidualną dla 9 osób,
- staże dla 8 osób,
- prace interwencyjne dla 2 osób,
- roboty publiczne dla 1 osoby,
- prace społecznie użyteczne dla 2 osób,

Pracę niesubsydiowaną podjęło 18 osób z niepełnosprawnością.

Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonowała nadal utworzona w 2016 r. **spółdzielnia socjalna „Green Service”**. W w/w Spółdzielni zatrudnionych było 10 osób, w tym 9 z niepełnosprawnością. TPD OM w Wieruszowie kontynuowało działalność w ramach projektu **Przedsiębiorstwo Społeczne „Aktywny na rynku pracy”**. W zakresie w/w projektu utworzono miejsce pracy dla osoby bezrobotnej zagrożonej wykluczeniem społecznym. Swą działalność kontynuował utworzony w 2015 roku **Zakład Aktywności Zawodowej**, który zatrudnia 33 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym. W roku sprawozdawczym działała grupa wsparcia dla osób oczekujących na miejsce w ZAZ w Wieruszowie (SI KOS w Wieruszowie).

Powiat Wieruszowski na podstawie złożonego wniosku TPD OM w Wieruszowie przystąpił w 2018 r. do realizacji nowego programu PFRON **„Zajęcia klubowe w WTZ”** (w woj. łódzkim tylko 2 powiaty przystąpiły do realizacji w/w programu, w tym Powiat Wieruszowski). TPD OM w Wieruszowie zajęcia klubowe tj. rehabilitację, terapię społeczną, konsultacje specjalistyczne, arteterapię, terapię psychologiczną prowadzi od 2.07 2018 r. W zajęciach udział wzięło 15 osób z niepełnosprawnością. Przy WTZ w Wieruszowie działała grupa oczekujących na przyjęcie do zajęć klubowych. Na zajęcia klubowe w 2018 r. wydatkowano środki PFRON w wysokości 22.496,44 zł. Zadanie planowane jest do realizacji również w roku 2019.

Cel operacyjny **C.4 - tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością dostęp do przestrzeni publicznej i uczestnictwa w życiu społecznym** osiągany był m.in. poprzez działania upowszechniające ideę dostępności środowiska przestrzeni publicznej i prywatnej dla osób z niepełnosprawnością o zróżnicowanej mobilności i percepcji. Działania te polegały na likwidowaniu barier architektonicznych i w komunikowaniu się tj.:

- na bazie posiadanego taboru samochodowego organizowano dowóz osób niepełnosprawnych do szkół, Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wieruszowie, ŚDS, DPS,

- w 2018 r. Powiat Wieruszowski w ramach Programu PFRON „**Wyrównywanie Różnic Między Regionami III**” obszar D – likwidacja barier transportowych – zakupił 9 – osobowy mikrobus na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach i Chróście oraz zrealizował projekt w ramach obszaru B Programu pn.: „Likwidacja barier architektonicznych – montaż dźwigu osobowego w budynku przy ul. L. Waryńskiego 14 w Wieruszowie”. Otrzymane i rozliczone dofinansowanie ze środków PFRON 41.840,77 zł, całkowity koszt: 253.875,89 zł

- ponadto w ramach w/w Programu Obszar D Gmina Wieruszów otrzymała dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 76.800 zł do zakupu 9-osobowego mikrobusa do przewozu osób niepełnosprawnych na zajęcia rehabilitacyjne w Szkole Podstawowej nr 2, okres realizacji projektu do 30.03.2019 r.

- w ramach programu pilotażowego „**Aktywny Samorząd**” dofinansowano osobom z niepełnosprawnością:

- naukę na poziomie wyższym (4 osoby),

- opłatę za pobyt dziecka w przedszkolu co umożliwiło dalszą aktywność zawodową (1 osoba),

- oprzyrządowanie do posiadanego samochodu (1 osoba),

- utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym (11 osób),

- zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (1 osoba)

Ponadto ze środków PFRON:

- zlikwidowano bariery w komunikowaniu się u 9 osób (dofinansowanie zakupu systemu do komunikowania się – cyber - oko, zestawu wspomagającego komunikowanie się, tabletu z oprogramowaniem „mówik” oraz laptopów),

- zlikwidowano bariery techniczne u 3 osób poprzez zakup podnośnika transportowo-kąpielowego, krzesła schodowego, bramy garażowej,

- rozpatrzono pozytywnie 116 wniosków na zaopatrzenie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,

- dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego (9 osób),

- dofinansowano turnusy rehabilitacyjne (57 osób, 44 opiekunów).

W 2018 r. dzięki pozyskanym środkom EFS na wspomniany wcześniej projekt partnerski „Centrum Usług Społecznych w powiecie wieruszowskim” SI KOS w Wieruszowie rozpoczął przygotowania do uruchomienia przy ul. Ludwika Waryńskiego 8 w Wieruszowie **1 mieszkania treningowego i 2 mieszkań wspieranych**. Mieszkania przeznaczone będą na potrzeby osób niesamodzielnych.

W zakresie zwiększenia dostępności „szerokiej” informacji poprzez wspieranie działań zmierzających do udostępnienia osobom z niepełnosprawnością nowych technologii kierownik i pracownik PCPR w Wieruszowie oraz pracownik PUP w Wieruszowie wzięli udział w warsztatach realizowanych przez PFRON w ramach projektu: **System obsługi wsparcia finansowego SOW ze środków PFRON**. Podczas warsztatów nabyto umiejętności praktyczne dotyczące obsługi systemu. PCPR w Wieruszowie otrzymał bezpłatnie tablet do obsługi programu SOW.

W zakresie zwiększenia dostępności osób z niepełnosprawnością do różnorodnych usług wspierających PCPR w Wieruszowie kontynuował zatrudnienie starszego specjalisty pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych, ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróście zatrudnił 3 asystentów osób niepełnosprawnych i DPS Chróście nadal zatrudnił 1 osobę na stanowisku asystent osoby niepełnosprawnej.

Ponadto na terenie powiatu wieruszowskiego uruchomiono **usługi asystenckie w miejscu zamieszkania** w ramach projektu „Centrum usług społecznych w powiecie wieruszowskim”. Realizator tj. TPD OM w Wieruszowie zatrudnił 5 asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, 2 asystentów osoby niepełnosprawnej, podpisał 2 umowy wolontariackie z osobami wspierającymi asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, 1 specjalistę ds. usług, asystenturą w ramach projektu objętych zostało 13 osób z niepełnosprawnością, osoby te korzystały również z cateringu (za częściową opłatą w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej).

Na 2019 r. zaplanowano w ramach projektu dalszy rozwój usług opiekuńczych w gminach Wieruszów i Bolesławiec poprzez zatrudnienie większej liczby opiekunek oraz objęcie wsparciem większej liczby osób

niesamodzielnym, **uruchomienie grupowego poradnictwa specjalistycznego dla opiekunów faktycznych** (PCPR w Wieruszowie), uruchomienie usług mieszkalnictwa treningowego i wspieranego (SI KOS).

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego C** podejmuje się coraz więcej działań wyrównujących szanse osób z niepełnosprawnością w życiu codziennym. Dzięki realizacji projektu Centrum Usług Społecznych w powiecie wieruszowskim na terenie powiatu wieruszowskiego rozszerzono usługi asystenckie, opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz uruchomiono Dzienny Dom Pomocy w Hucie. W 2019 r. mają szansę powstać pierwsze mieszkania treningowe, wspierane, uruchomione zostanie grupowe poradnictwo specjalistyczne dla opiekunów faktycznych. Ponadto dzięki projektowi budowane jest partnerstwo lokalne, co jest wartością dodaną w projekcie. Koordynacja projektu przez Powiat Wieruszowski/PCPR w Wieruszowie zapewnia m.in.: wsparcie merytoryczne partnerów projektu w realizacji usług i prawidłowe rozliczanie projektu.

Z analizy przekazanych kart informacyjnych wynika, że działania podejmowane w ramach poszczególnych celów operacyjnych na terenie powiatu wieruszowskiego w dużej mierze przyczyniają się do spełnienia misji strategii tj. stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego odpowiednie warunki do życia i rozwoju mieszkańców powiatu wieruszowskiego. Konieczne jest jednak stałe rozwijanie działalności w ramach poszczególnych celów operacyjnych, aby zwiększyć jakość świadczonego wsparcia na rzecz mieszkańców powiatu wieruszowskiego, szczególnie w obszarze utworzenia mieszkań chronionych na potrzeby usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

KIEROWNIK POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Wieruszowie
Elżbieta Ochocka
mgr Elżbieta Ochocka
4.03.2018 r.